

کاسه زرین فام، گرگان، بخش
اسلامی موزه ملی ایران ماخذ: بخش
اسلامی موزه ملی ایران

بررسی و مطالعه سفال‌های زرین فام نویافته آوه

آرش لشکری*

تاریخ دریافت مقاله: ۹۶/۴/۲۱

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۷/۲/۱۷

چکیده

سفال‌های بدست آمده در محوطه آوه با رعایت تقدم و تأخر زمانی از پیش از تاریخ تا دوران تاریخی و دوران اسلامی را دربرمی‌گیرد که بیشترین آن‌ها مربوط به دوره ایلخانی و سفال زرین فام است. اهداف اصلی این پژوهش، معرفی و تحلیل نقوش سفال‌های زرین فام آوه و شناخت منشأ تولید چنین ظروفی در این منطقه است. سؤالات اصلی پژوهش عبارت‌اند از اینکه:

۱- عناصر اصلی تزئینی سفال‌های زرین فام آوه، چه نقوشی هستند؟
۲- چه میزان همانندی و تفاوت میان نقوش تزئینی سفال‌های زرین فام آوه با نقوش تزئینی سفال‌های زرین فام سایر مراکز ایران وجود دارد؟

نتایج پژوهش نشان می‌دهد که نقوش تزئینی سفال‌های زرین فام آوه به نقوش انسانی، حیوانی، گیاهی و هندسی قابل تقسیم است و علیرغم وجود شباهت‌هایی کلی در ترکیب بندی نقوش تزئینی با سایر مراکز تولید اینگونه سفال، با وجود تفاوت‌هایی در صورت‌نگاری زنان از جمله گسستگی ابرو، قرارگیری نوع خاصی از تاج بر سر زنان آوه‌ای (تاج دو لبه‌ای)، هاله‌ای به رنگ آبی در اطراف آنها و بدست آمدن آثاری از تولید سفال همچون جوش کوره، به احتمال بسیار منطقه آوه را می‌توان مرکز تولید اینگونه آثار در نظر گرفت. این پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی و براساس مطالعات کتابخانه‌ای و میدانی به سرانجام رسیده است.

واژگان کلیدی

ایلخانیان، آوه، سفال زرین فام.